

Budgetbeheersing

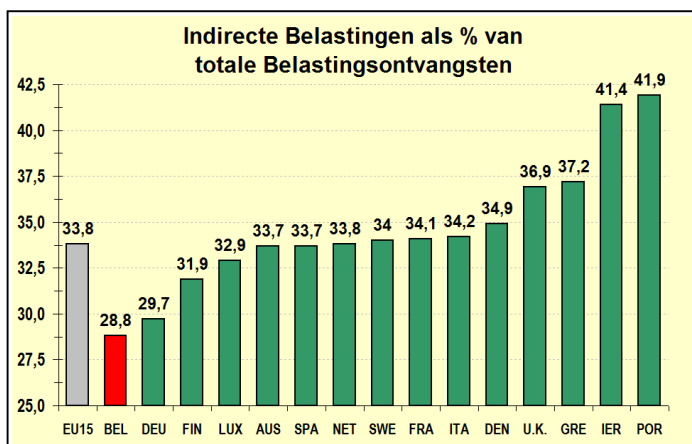
Noodzaak en Haalbaarheid in België

Ons overheidsbeslag is veel te zwaar

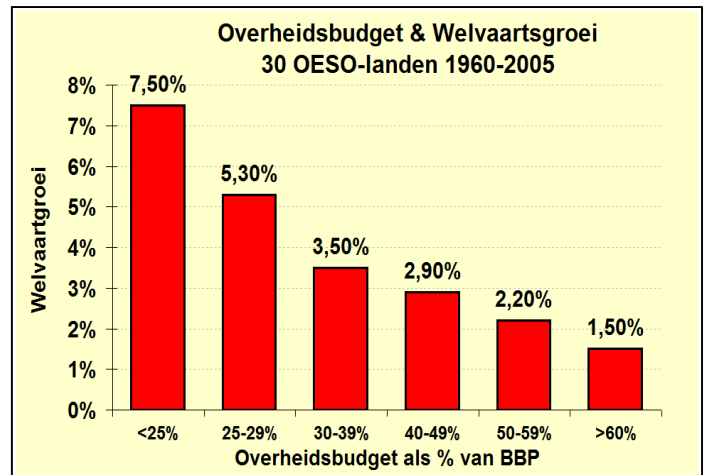
Met een overheidsbeslag van 49% van het BBP behoort België samen met Finland (50,6%), Denemarken (52%) Frankrijk (53%) en Zweden (56%) tot de absolute wereldtop van 5 meest dirigistische landen in de geïndustrialiseerde wereld⁽¹⁾. Behalve dit officieel OESO cijfer kent België daarenboven nog talloze verborgen belastingen onder de vorm van veel te hoge prijzen die we betalen aan monopolies die onze overheden hebben gecreëerd. Als we zowat driemaal te veel betalen voor onze GSM gesprekken is dat omdat de staat eerst GSM licenties heeft geveild, en de private operatoren deze investering begrijpelijkerwijze van de consument moeten zien te recupereren. Als onze elektriciteit-, gas-, en waterdistributie, waterzuivering, en huisvuilverwerking tweemaal te duur zijn, is dat omdat intercommunales daarover het monopolie hebben. Als bedrijven en gezinnen voor hun bouwgrond niet de marginale kostprijs van 20€/m² betalen, maar veelal 200€/m² en we ons allen bijgevolg levenslang diep in de schulden moeten steken, is dat vooral omdat Ruimtelijke Ordeningsminister Steve Stevaert destijds in het structuurplan Vlaanderen een quasi-monopolie op bouwgrond heeft verleend aan intercommunales, en deze intercommunales een kunstmatige schaarste in stand houden zodat ze hun vele bestuurszittjes kunnen blijven financieren. Rekening houdend met al deze verborgen belastingen benadert het Belgisch overheidsbeslag in realiteit wellicht 60%; vermoedelijk het hoogste ter wereld.

Onze belastingstructuur is uitermate demotiverend

Komt daar nog bij dat België de meest demotiverende belastingstructuur van Europa heeft. Niet alleen zijn onze belastingen steil progressief, maar bovendien haalt België slechts 28,8% van zijn belastingen uit consumptie.² Al de rest komt uit directe belastingen, zodat onze marginale belastingvoeten arbeidsontdragend hoog zijn. Steeds méér werknemers en werkgevers haken dan ook vroegtijdig af of schroeven hun productieve bijdrage terug. Geen wonder dus dat onze participatiegraad de laagste is van Europa en onze competitiviteit achterop raakt. Sterk presterende economieën zoals Ierland, Portugal, of het V.K. hebben een veel lager overheidsbeslag en financieren hun overheid in ruimere mate met consumptiebelastingen.

Dat een hoog overheidsbeslag perverse mechanismen op gang brengt die leiden tot zwakke groei is logisch en wetenschappelijk bewezen. Niet alleen ontmoedigt een hoge belastingdruk vijft en ondernemingszin, maar daarenboven onttrekt een te zware overheid de nodige werkmiddelen aan de private sector die deze fondsen voor productieve projecten had kunnen aanwenden.

Willen we onze productieve krachten hermotiveren en onze economie vitaliseren dan moet de belastingdruk omlaag. Een verlaging van de belastingdruk kan evenwel maar structureel zijn én financieel duurzaam als ook de uitgaven worden gesaneerd. Elke belastingverlaging zonder die sanering betekent een nieuwe afwenteling op de volgende generaties. Gezien omvang van onze reeds bestaande schuldenlast zou zo'n afwenteling niet alleen catastrofale economische gevolgen hebben maar ook immoreel zijn tegenover zij die na ons komen.

Afslanken

Onze corpulente overheid moet dus dringend afslanken. Het zijn al lang niet meer alleen liberale denkers zoals Nobel Prijswinnaars Friedrich Hayek of Milton Friedman die vragen stellen bij een overheid die de helft van de vrucht van onze arbeid opeist. Ook anders geïnspireerde filosofen stellen vast dat de klassenstrijd tot een ver verleden behoort, en dat in Europa de uitbuiting en verdrinking al lang niet meer komen van de kant van hardvochtige werkgevers, maar van parasitaire overheidsinstellingen die méér aan de gemeenschap onttrekken dan ze ertoe bijdragen. Zelfs de pauselijke encycliciek Centesimus Annus formuleert bedenkingen bij de betuttelingdrang en de uitkeringsverslaving waartoe overheden ons verleiden. Het document wijst op de groeiende immateriële nood aan zelfbeschikking en waarschuwt voor overexpansieve sociale structuren en voor overmatige betutteling als zijnde onverenigbaar met de menselijke natuur als vrij en verantwoordelijk wezen. Ook dit is een pleidooi voor een maatschappij waarin meer plaats is voor vrijwillige solidariteit en vrije keuze voor het individu.

¹Bron: OESO Jaar 2006. <http://www.oecd.org/dataoecd/5/51/2483816.xls>

² Bron: Europese Commissie. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=STAT/05/15&format=HTML&aged=0&language=en&guiLanguage=en>

Relatieve Budgetstop: de gematigde weg van geleidelijkheid.

Evolutie overheidsbeslag en welvaarts groei onder een relatieve budgetstop														
Pessimistisch scenario: Budgetstop met Groei-effect 0,3					Realistisch Scenario: Budgetstop met Groei-effect 0,5					Optimistisch Scenario: Budgetstop met Groei-effect 0,7				
Jaar	BNP	Publiek budget	Overheid /BBP	Groei	Jaar	BNP	Publiek budget	Overheid /BBP	Groei	Jaar	BNP	Publiek budget	Overheid /BBP	Groei
2007	100,0	49	49,00	1,70	2007	100,0	49	49,00	1,70	2007	100,0	49	49,00	1,70
2008	101,7	49	48,18	1,95	2008	101,7	49	48,18	2,11	2008	101,7	49	48,18	2,27
2009	103,6	49	47,28	2,22	2009	103,8	49	47,20	2,60	2009	104,0	49	47,13	3,01
2010	105,9	49	46,29	2,51	2010	106,4	49	46,05	3,18	2010	107,0	49	45,80	3,94
2011	108,4	49	45,21	2,84	2011	109,6	49	44,71	3,84	2011	110,9	49	44,17	5,08
2012	111,2	49	44,06	3,18	2012	113,4	49	43,20	4,60	2012	116,0	49	42,24	6,43
2013	114,4	49	42,83	3,55	2013	118,0	49	41,52	5,44	2013	122,4	49	40,02	7,98
2014	118,0	49	41,54	3,94	2014	123,5	49	39,69	6,36	2014	130,4	49	37,57	9,70
2015	121,9	49	40,20	4,34	2015	129,8	49	37,74	7,33	2015	140,1	49	34,97	11,52
2016	126,2	49	38,82	4,75	2016	137,2	49	35,73	8,34	2016	151,6	49	32,31	13,38

Tabel 1 : Evolutie overheidsbeslag en groei onder een relatieve budgetstop

Er bestaat geen enkele reden waarom overheidsuitgaven met de welvaartsgroei moeten meegroeien. Integendeel. Met de toename van de materiele welvaart neemt ook de zelfredzaamheid en de immateriële behoefte aan zelfbeschikking toe. Op basis van dit beginsel heeft Denemarken een budgetstop ingevoerd en heeft ons voorgedaan hoe het overheidsbeslag pijnloos en toch snel terug te dringen.³ In 1995 kampte Denemarken nog met een overheidsbeslag van bijna 60%, en een uitermate zwakke groei. Sinds deze budgetstop kruipt Denemarken geleidelijk uit zijn diep economisch dal. Niet als gevolg van de hardvochtige flexicurity regels die uitgebuite en uitgebluste burgers met harde hand verplicht langer aan de slag te blijven en laagproductieve pestkarwijen aan te nemen zoals wordt beweerd, maar omdat de budgetbeheersing het overheidsbeslag stilaan terugdringt en ondernemers, arbeiders en bedienden stilaan de moed herwinnen om uit vrije wil weer aan de slag te gaan.

Stimulerende effecten.

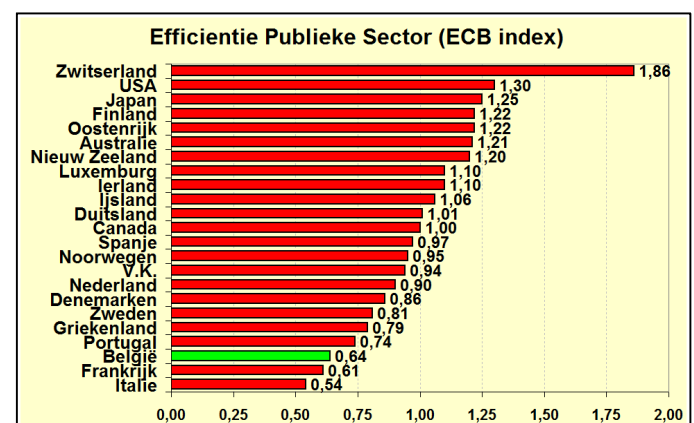
Er bestaat quasi unanieme wetenschappelijke consensus dat het gunstige effect van een lager overheidsbeslag ligt tussen 0,3% en 0,7% extra groei bij elke procentuele daling van de belastingdruk.⁴ Recent onderzoek specifiek voor Europa gewaagt zelfs van méér (°). In zwaar belaste landen ligt de groei-effecten immers boven het gemiddelde. Alleen al het Laffer effect mag in België geraamd worden op 0,4%. Men mag immers redelijkerwijze aannemen dat het zwart circuit, dat economen bij de huidige belastingdruk van ca. 50% rond 20% van het BBP ramen, naar nul zou evolueren als de belastingdruk naar nul daalt.

Dat is zonder te rekenen met het stimulerend Armey-effect als gevolg van het herstel van de arbeidsmotivatie en het gunstig investeringseffect door toename van beschikbare fondsen in de private sector. Zulke groei-effecten werden vastgesteld overal waar het overheidsbeslag werd teruggedrongen. Denken we maar aan snelle groeiers zoals Portugal en vooral Ierland.

Zelfs onder een "relatieve" budgetstop waarbij de nominale overheidsuitgaven wél nog de stijging van de index volgen, is de dynamiek van de groei ingezet door het herstel van de stimulansen spectaculair. Vertrekkend van de huidige zwakke groei van 1,7%, leiden de Armey-Laffer effecten zeer snel tot de relatieve verlaging van de belastingdruk, welke op zijn beurt groei-effecten genereert gelijkaardig aan het succes dat Ierland ons heeft voorgedaan. Onder de gematigde veronderstelling van een groei-effect van 0,5 zal een relatieve bevrozing van de overheidsuitgaven al na 5 jaar een economische groei opleveren van 4.6% bij een overheidsbeslag van 43.2%, en na 10 jaar een groei van 8,3% bij een overheidsbeslag van 35,7% (zie tabel 1)

Deugdelijk bestuur: Bureaucratie en Parasitaire structuren ontmantelen

Een budgetstop blijkt dus uitermate heilzaam voor onze welvaart. Ons economische succes kan trouwens niet langer berusten op de uitzonderlijke dynamiek van onze private sector alléén. In de productieve sector zijn de nog haalbare marginale productiviteitswinsten gering of vergen mega inspanningen en mega investeringen. Bij de overheid liggen de inefficiënties nog zó voor de hand. Volgens de OESO en de ECB⁶ bengelt de efficiëntie van de Belgische overheid ver achter op het OESO peleton. De potentiële productiviteitswinst die daar nog kan gerealiseerd worden kan wegens het zware overheidsbelang van 49% in onze economie onze globale productiviteit met een reuzesprong vooruit helpen en onze competitiviteit in de wereldwijde concurrentiestrijd nog wezenlijk aanzwengelen.

³ European Economy, Part V: Member State Developments, pp 205-207

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2005/ee305part5en.pdf

⁴ European Economy, Public finances in EMU - European Commission (2000)

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2000/eers0300en.pdf

Andrea Bassanini and Stefano Scarpetta, "The Driving Forces of Economic

Growth: (Feb 2005). <http://www.oecd.org/dataoecd/26/2/18450995.pdf>

⁵ De Vlieghe and Vreyman, The Path to sustainable Growth. Lessons from 20 years Growth Differentials in Europe. (Dec 2006). http://workforall.net/WFA_study_English.pdf

⁶ "Public Sector Efficiency: An International Comparison", by A. Afonso, L. Schuknecht and V. Tanzi <http://www.ecb.int/pub/pdf/scpwp/scpwp242.pdf>

Met de vergrijzing voor de deur rest geen tijd voor getreuzel en voor de conservatieve reflexen van het bureaucratisch establishment, veelal uit mis begrepen eigenbelang. Deugdelijk bestuur beoogt immers allerm minst gedemotiveerde ambtenaren op straat te zetten, of hen een onmenselijk werkritme op te leggen. Deugdelijk bestuur beoogt integendeel de oorzaak van hun frustraties weg te nemen en hun onmiskenbare inzet en de publieke fondsen voor zinvolle productieve taken in te schakelen die zowel méér tot ons aller welzijn bijdragen als de arbeidsvreugde in het openbaar ambt verbeteren. Nederland heeft ons voorgedaan hoezeer een systematische doelmatigheidsanalyse en managementtechnieken als outsourcing en decentralisatie daartoe kunnen bijdragen.⁷

Net zoals ondernemers kritisch elke productiestap analyseren moeten we de efficiëntie en het bestaansrecht van elke instelling fundamenteel in vraag durven stellen. Manifest parasitaire en contraproductieve structuren moeten worden weggesnoeid: marktversturende subsidies, kabinetten en politieke benoemingen die parasiteren op de rug van de productieve krachten. Saneren ook in dubbelwerk en in overbodige instellingen, beleidsniveaus en hiërarchische structuren die door nieuwe communicatietechnieken en technologische vooruitgang zijn voorbijgestreefd.

Snoeien in veel te dure doorgeefluiken voor werkeloosheids- en ziekte-uitkeringen die door de nieuwe betalingstechnieken zijn achterhaald. Vakbonden en ziekenfondsen kunnen hun ruime commissies voor zinnigere taken gebruiken. Maar vooral ook moeten de parasitaire misbruiken in de niet verkozen en aan elke democratische controle ontsnappende intercommunales prioritair worden aangepakt. De systematische fraude en zelfbediening in Waalse huisvestingsmaatschappijen heeft de noodzaak aangetoond van een beteugeling van de institutionele permissiviteit en bijna clandestiene intransparantie in deze instellingen. Actualisering van wetgeving op de intercommunales in die zin is prioritair.

Overbodige Betutteling terugdringen

De staat is een noodzakelijk kwaad voor de handhaving van de interne en de nationale veiligheid. Voor al het overige is de staat een overbodig kwaad voor de ontplooiing van het zelf en voor de creativiteit van het individu. Daarom moet de politiek de kunst van het 'negatieve handelen' zijn: telkens op een pragmatische manier inspelen op de mogelijkheden van het ogenblik om zichzelf progressief overbodig te maken. Omdat politici veelal gedreven zijn door machtswellust, maar vooral omdat de bevolking de staat overbevraagt, is de politiek helaas het omgekeerde: over zoveel mogelijk zaken regeren en alles en iedereen controleren vanuit een politiek 'correcte' en 'deskundige' visie die de levensnoodzakelijke creativiteit en zelfredzaamheid van het individu wurgt.

De resulterende herverdelende en sturende staat vergt dagelijks crisisbeheer van talloze technische details en immense budgetten. Een tegensprekelijk debat van de volksvertegenwoordigers mag niet meer beslissend zijn omdat het crisisbeheer geen oponthoud verdraagt. Daarom is de participatie een noodzakelijk kwaad geworden voor stabiele regeringen binnen de betuttelende staat. Reeds in het begin van de 19de eeuw waarschuwden Wilhelm von Humboldt en Alexis de Tocqueville ervoor dat democratieën weer despotisch kunnen worden. Ondanks algemeen stemrecht en oprechte inspanningen om de vrijheid van mening te beschermen, ontstaat toch weer een despotische elite die zelfs meer dan ooit in het leven van anderen ingrijpt.

Zulk sluipend 'verlicht' despotisme heeft ons opgezadeld met totaal overbodige en contraproductieve regels. Dit gaat van het ridicul het verbod op flipflo's en chocoladesigaretten en kwaliteitsvoorschriften voor chateaubriand over de contradictorische bijzondere verkeerstaks op LPG voertuigen en premies voor LPG installaties tot de totaal tegenstrijdige combinatie van verwarmingspremies en belastingen op brandstoffen. Ook het overmatig voedselagentschap is met zijn disproportionele eisen is contraproductief bezig zelfstandige slagers en warme bakkers uit onze dorpen te verdrijven.

Maar vooral de talloze interventionistische relieken uit planeconomisch tijdvak zijn destructief voor de vooruitgang zoals daar zijn: prijsreglementeringen, vestigingsvergunningen, sperperiodes voor solden en tergend detaillistische pesterijen van Ruimtelijke Ordening. Zulke totaal overbodige regels remmen de ontwikkeling terwijl de overheid ter implementatie ervan dure controleorganen moet handhaven. En dat terwijl ze zelfs voor haar kerntaken in gebreke blijft, en de files en de wachtlijsten bij justitie en gehandicaptenzorg alsmaar langer worden. Bijzonder teisterend voor onze competitiviteit en onze welvaart ook is het ecologisch fanatisme dat ons verplicht tot dure recyclageprocessen van inert afbraakpuin en tot grondsaneringen waar elke verhouding tussen kost, fout en ecologisch nut ontbreekt. Binnenkort wacht ons wellicht ook het Superministerie voor de Globale Opwarming dat op basis van de 'consensus' binnen de 'exacte' en 'totaalwetenschappelijke' klimatologie, ons in detail en seizoensgebonden oplegt hoe wij moeten eten, rijden, verwarmen en isoleren.

Maar ook de predictoriale witwaswetgeving met multi-interpretbare definities en buitensporige strafmaat hangt als een permanent zwaard van Damocles boven de hoofden van bona fide ondernemers terwijl de geviseerde (ongrijpbare internationale) criminelen straffeloos de dans blijven ontspringen. Dergelijke rechtsonzekerheid ondermijnt het ondernemingsklimaat. Een herstel van de rechtszekerheid van het Bepols Arrest en terugkeer naar fiscale redelijkheid is dan ook dringend.

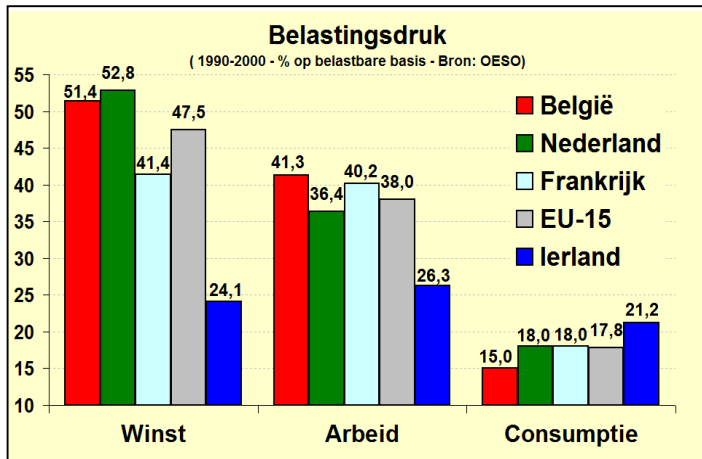

⁷ Itinera Institute. Blijft de Andere Overheid volslank in Nederland Gidsland? http://cms.antilope.com/Sites/ItinerainstituteBe/Assets/NOTA/Nota9_07.pdf

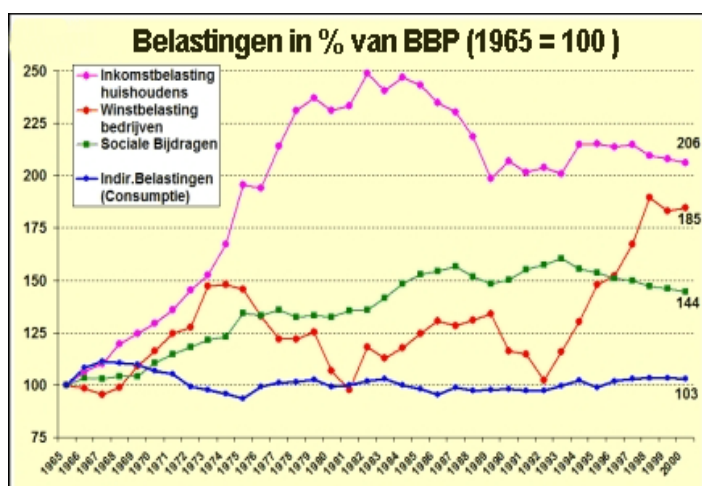
Fairtax

Het evenwicht tussen directe en consumptiebelastingen.

Als ondersteunende maatregel om de directe belastingdruk terug te dringen kan België bovendien ook terugvallen op een verschuiving van de belastingdruk van inkomen op consumptie. Met zijn disproportioneel aandeel directe belastingen is de manoeuvreerruimte in België nog groot in vergelijking met de ons omringende landen. Duitsland dat eveneens een demotiverende belastingstructuur had, is al met zo'n operatie begonnen, en ook Sarkozy maakt werk van zijn plannen voor een "sociale BTW".

Bij het ontwerp van ons sociale zekerheidsstelsel, was de verhouding tussen directe en indirecte belastingen nog evenwichtig. Maar in de loop van de tijd is de structuur van onze belastingsontvangsten volledig scheefgegroeid. Sedert 1965 zijn de inkomensbelastingen verdubbeld, terwijl consumptiebelastingen nauwelijks zijn toegenomen. Deze scheefgroei tussen directe en consumptiebelasting draagt wezenlijk bij tot de demotivatie van de productieve krachten en tot stimulering van de consumptie ten nadele van investeringen.

Consumptiebelasting: de faire belasting met een brede en stabiele belastbare basis

Consumptiebelastingen zijn fair omdat ze de belastinggrondslag uitbreiden tot de volledige consumptie, ongeacht met welk inkomen deze consumptie wordt betaald.

Onder het stelsel van directe belastingen ontsnappen tal van inkomens aan de fiscus: meerwaarden op aandelen en onroerend goed, inkomens uit wedstrijden, loterijen, patenten, prijzen, en niet te vergeten in het buitenland verworven inkomsten. Dit terwijl inkomen uit arbeid en winst cumulatief tot vier, vijf maal wordt belast. Een consumptiebelasting belast het volledige BNP éénmalig en op dezelfde faire manier, ongeacht de oorsprong van de middelen en zodra de meerwaarde aan de productieve cyclus wordt onttrokken. Omdat verbruik bovendien veel minder aan schommelingen van economische cycli onderhevig is dan inkomen, is consumptie ook een veel stabielere belastingbasis dan inkomen en vooral conjunctuurgevoelige winst.

Belastingstructuur aanpassen aan Globalisering.

Een verschuiving van de belastingdruk op consumptie draagt bovendien ook bij tot herstel van onze internationale competitiviteit. Directe belastingen zoals sociale bijdragen op lonen treffen alleen binnenlandse meerwaarde en maken onze binnenlandse productie duurder. Directe belastingen hebben daarmee het diametraal tegenovergestelde effect van invoerrechten. Dit pervers en marktverstoring fiscaal voordeel voor buitenlandse producten is desastreuus voor de ontwikkeling van onze eigen nationale welvaart.

Consumptiebelastingen daarentegen slaan op zowel binnenlandse als buitenlandse producten. Ze leggen de fiscale lat voor beide gelijk en helpen zo onze industriële leegloop te stoppen. Een hoge vlaktaks bestendigt het masochisme en laat het unfair voordeel van buitenlandse producenten ongemoeid. Naarmate fair-tax systemen wereldwijd worden ingevoerd, leiden ze bovendien tot optimale lokalisatie van industrie op basis van reële (fiscaal neutrale) comparatieve voordelen, met maximale mondiale welvaartscreatie tot gevolg.

Fair-tax is sociaal en bevordert duurzaam consumptiegedrag.

In het stelsel van de fair-tax is het mogelijk om de consument een teruggave van BTW te geven voor wat geacht wordt een minimale overlevingsconsumptie te zijn. Elk jaar kan het bedrag van het *ristorno* worden vastgesteld en het fair-tax stelsel net zo sociaal maken als de democratische meerderheid daartoe beslist

Daarenboven kan een progressieve tariefstructuur het sociaal karakter nog versterken. Een luxetarief op manifeste luxeproducten en een super ecotarif op zware vervuilers zoals 4x4's, vliegtuigreizen, jachten, sportvliegtuigen en cruises versterkt nog de progressiviteit, en maakt Ferrari's, Hummers en Porche Cayennes alleen maar nóg exclusiever. Fairtax stelt de overheid in staat om op transparante en marktconforme manier de consument aan te zetten tot milieuvriendelijker en duurzamer consumptiepatronen. Fair-tax kan meteen ook de talloze inefficiënte pestbelastingetjes (recyclageheffing) vervangen evenals de talloze steunmaatregelgetjes (isolatiepremies, spaarlampen), elk met hun specifieke administraties en controleorganen waarvan de werkingskosten méér bedragen dan ze kunnen opbrengen.

Fairtax brengt ware structurele Eenvoud

Naarmate fair-tax wordt ingevoerd, en zeker in de eindfase, wanneer alle belastingen door consumptiebelastingen zijn vervangen, brengt deze taxatieformule de grootst denkbare kostenbesparende eenvoud, vele malen groter dan die welke een flat-tax operatie ooit kan realiseren.

Onder fairtax worden immers zowat 90% van de belastingplichtigen van elke fiscale procedure verlost. Immers alleen handelaars zijn BTW-plichtig, en ook voor hen vermindert de administratieve last drastisch (enkel nog de BTW administratie). De relatieve eenvoud van de BTW wetgeving verhoogt bovendien de fiscale rechtszekerheid terwijl de relatieve Europese uniformiteit en transparantie voor internationaal opererende bedrijven de economische besluitvorming vergemakkelijkt.

Fairtax herleidt op termijn de fiscale werkingskosten en "cost of complying" tot minder dan één tiende van de huidige systemen. Fairtax kan bovendien geleidelijk ingevoerd worden via de bestaande structuren. Radicale schok therapieën zoals vlaktaks zijn nu eenmaal slecht voor een economie. Belangrijk is immers dat de economische actoren kunnen anticiperen op overheidsingrepen en hun economische beslissingen daarop afstemmen. Een politiek van geleidelijkheid minimaliseert de kansen dat overheidsingrepen private plannen doorkruisen en zo verkeerde beslissingen veroorzaken en het marktmechanisme verstoren.

Stimulerend en cultuurconform

De voordelen van fairtax liggen evenwel vooral in de economische effecten. Fairtax stimuleert zowel productieve bijdrage als het sparen en investeren. Het vermogen dat zo wordt opgebouwd verhoogt ons welvaartspotentieel dat onze vergrijzende bevolking broodnodig zal hebben, terwijl het multiplicatoreffect van een hogere investeringsquote de groei aanwakkert. Maar bovenal remt fairtax de overconsumptie op kosten van volgende generaties en de catastrofale schuldopbouw af.

Fair tax is last but not least fair, passend bij onze cultuur van arbeidsethiek omdat het de bijdrage aan de gemeenschap beloont en het onttrekken van welvaart aan de gemeenschap ontmoedigt. Aldus draagt fair-tax bij tot ware solidariteit, met name door te stimuleren méér aan de gemeenschap bij te dragen, dan eraan te onttrekken. Ons huidig taxatiesysteem stuurt de verkeerde signalen uit: het stimuleert verkwisting en bestraft productieve bijdrage.

Het VLD-vlaktaks model dat straks de aftrekposten wil schrappen versterkt dat nog de perversiteit. Straks mogen we zelfs onze zwaar belaste verplaatsing naar het werk niet meer als kost inbrengen, terwijl de zwaar vervuilende weekendvluchtjes naar Ibiza met accijnsloze kerosine mogen blijven doorvliegen. Met de vergrijzing voor ogen zijn zulke perverse taxatiemodellen immoreel.

Een lager overheidsbeslag en een verschuiving van de belastingdruk op consumptie daarentegen levert voordelen voor alle sociale klassen. Deze maatregelen herstellen de dynamiek van onze economie, en stoppen uitbuiting en onderdrukking van onze hardwerkende bevolking.

VLD Vlaktaks een maat voor niets

Het aftredende paarse kabinet blonk uit in het verhullen van de financieel-economische situatie van het land. Met 'zeven begrotingen in evenwicht op rij', 'een daling van de schuldgraad' en het 'zilverfonds' werden we in slaap gewiegd. De realiteit is evenwel verbijsterend: Paars heeft met de vergrijzing in aantocht de uitgaven zonder intresten nog met 2,4% van het BBP laten toenemen en waardevol patrimonium verkocht. Paars heeft met het 'zilverfonds' de bedrieglijke illusie gewekt reserves op te bouwen terwijl ze net het omgekeerde deed. Het zilverfonds heeft de zeldzame nog resterende reserves voor dekking van wettelijke pensioenen waar onder die van Belgacom en de NMBS in het piramidespel van het repartitiestelsel opgeslorpt. Hierdoor zijn er nu minder reserves dan ooit tevoren, en is de netto vermogenspositie van de staat (activa minus schulden) vandaag negatiever dan ooit (zelfs in verhouding tot het door de gegroeide overheid opgeblazen BBP).

Vlaktaks waarmee Open VLD nu uitpakt, is opnieuw oogverblindend. Vlaktaks brengt evenmin de financiële gezondmaking, noch de broodnodige belastingverlaging. Vlaktaks is hoogstens een verschuiving van de belastingdruk, in een richting die noch sociaal is, noch onze economie vooruithelpt.

We analyseren de effecten van vlaktaks en daarna onderzoeken we een alternatief dat de voordelen heeft van een vlaktaks, maar niet de nadelen.

Demotiverende marginale belastingtarieven.

Ons huidig fiscaal stelsel combineert de vijfde hoogste belastingdruk van de 30 OESO landen⁸) met de allerhoogste porportie directe belastingen⁹) en daarbovenop ook een steil progressieve belastingsschaal. Arbeidsontrendende marginale belastingtarieven zijn het logisch gevolg. Juist deze hoge marginale aanslagvoeten zijn erg schadelijk, omdat ze de financiële motivatie tot bijkomende inspanning ontnemen zowel voor de werkende bevolking als voor investeerders en dus de creatie van welvaart en nieuwe werkgelegenheid afremmen. Een verlaging van de marginale aanslagvoeten zou investeringen en extra prestaties terug interessant maken, die onder de huidige fiscale structuur onrendabel zijn.

Open VLD wil daarom vlaktaks invoeren. Niet zozeer omdat progressiviteit onbillijk is, maar vooral dus omdat hoge marginale aanslagvoeten onze economie afremmen. Open VLD wil de broodnodige verlaging van de marginale belastingtarieven dus realiseren door middel van een vlakkere progressiviteit en niet door een verlaging van de globale directe belastingdruk zoals de ons omringende landen. Op termijn streeft VLD naar één uniform tarief voor alle inkomens. Omdat Open VLD de operatie budgettair neutraal wil houden moeten in compensatie allerlei aftrekposten worden geschrapt en hoopt men zodoende meteen ook ons complex belastingstelsel te vereenvoudigen. Vele, vooral recent ingevoerde, aftrekposten zijn inderdaad overbodig en marktverstoring kunst- en vliegwerk van een té betuttelende overheid.

Vlaktaks schrapt aftrekposten en sociale correcties

Nobele doelstellingen tot daartoe, ware het niet dat de meeste aftrekposten juist bijdragen om de belastingdruk billijk te verdelen naar werkelijke draagkracht en vooral naar de concrete sociale situatie waarin de belastingplichtigen zich bevinden. Andere aftrekposten slaan op reële beroeps- en financiële kosten die dienen om de belastbare materie te genereren. Deze laatste bewerkstelligen niets anders dan de bruto belastbare basis herleiden tot het waarachtig netto economische profijt, en helpen zo de marginale belastingdruk voor de werkenden nog enigszins te milderen. De belangrijkste aftrekposten zijn de aftrek voor hypotheekrente, voor kinderopvang, voor specifieke beroepskosten, voor dienstencheques, alimentatievergoedingen, carpooling en schenkingen aan caritatieve verenigingen.¹⁰

In de praktijk kan niet één aftrekpost met betekenisvolle budgettaire weerslag worden afgeschaft zonder sociaal bloedbad of financiële rampspoed te veroorzaken: schaf de aftrek voor alimentatie af, en je verbreekt de moeizaam bereikte billijkheid in alle echtscheidingsprocedures. Verwerp de hypotheekrenteaftrek en in de kortste keren raken de bouwers en met hen de bouwsector in financiële nood omdat hun afkortingscapaciteit te ruim werd berekend op basis van het fiscaal voordeel. Maar bovenal zou verwerping van beroepskosten de werkloosheidsval nog verdiepen. Verwerping van verplaatsingskosten, carpooling en kinderopvang dupeert immers uitsluitend de beroepsactieve bevolking. De afschaffing van deze correcties verbreedt immers de kloof tussen fiscaal inkomen (winst) en inkomen (winst) in economische betekenis, wat scheefftrekkingen veroorzaakt. Elke verandering van fiscale spelregels tijdens het spel veroorzaakt bovendien misrekeningen die per saldo een verlaging van het welvaartspeel veroorzaken omdat burgers hun bestedingen op basis van de bestaande fiscale wetgeving hebben geoptimaliseerd, en elke wijziging in het taxatieregime dit optimum verlegt.

Vlaktaks brengt cumulatieve dubbelbelastingen terug

De meest nefaste "vernieuwing" van de Open VLD voorstellen is echter dat hun vlaktaks terugkeert naar het archaisch stelsel waarbij alle inkomsten weer worden gelijkgesteld, ongeacht of het gaat om beroepsinkomen, of inkomsten uit spaargeld dat al is belast. Onder zulk stelsel worden bedrijfsinkomen achtereenvolgens belast met bedrijfsvoorheffing, sociale bijdragen en veelal een naheffing. Het gespaarde restant daarenboven nog eens met inflatie, allerhande spaarbelastingen en successierechten, zodat ons sparen veelal een vijfde dubbele of zesde dubbele belasting op dezelfde historische meerwaarde ondergaat. Zulke cumulatieve belasting van het sparen was in de jaren 80 de meest gehate dubbelbelasting die er ooit heeft bestaan. Ze leidde tot dusdanige ontsparing en kapitaalvlucht dat in allerijl de bevrijdende Roerende Voorheffing moest worden ingevoerd om totale financiële ontreding te voorkomen en twintig jaar later socialisten zelfs een amnestie moesten slikken.

⁸ Bron: OESO Jaar 2006. <http://www.oecd.org/dataoecd/5/51/2483816.xls>

⁹ Bron: Europese Commissie.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=STAT/05/15&format=HTML&aged=0&language=en&guiLanguage=en>

¹⁰ Inventaris van Vrijstellingen, Aftrekken en verminderingen <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/50/0904/50K0904002.pdf>
Inventaris van de fiscale uitgaven 2004
http://docufin.fgov.be/intersalgnl/thema/publicaties/documenta/2006/BDocB_2006_Q1n_invfiscuitg2004.pdf

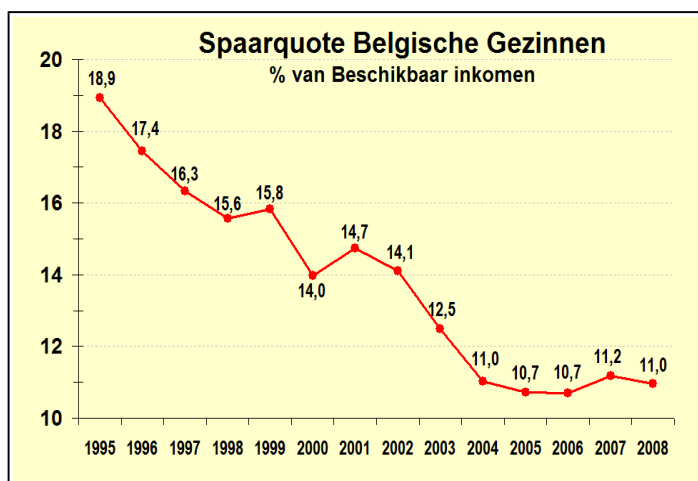
Dat de afkeer voor zulke fiscaal stelsel sindsdien niet is verminderd bleek uit een recente "Tijd" enquête. Daarin noemden 80% van de burgers belastingen op spaargeld een onaanvaardbare dubbelbelasting.

De belangrijkste overweging daarbij is dat de nominale 4% bruto rente die spaarders nu ontvangen, voor méér dan de helft bestaat uit muntontwaarding die helemaal geen reëel inkomen vertegenwoordigt. Integendeel, dit inflatiegedeelte weerspiegelt juist de meest perverse en marktverstorende van alle kapitaalbelastingen dat spaargeld al voortdurend ondergaat. Toepassing van een cumulatieve belastingstructuur op deze nominale rente maakt sparen verlieslatend en zou de uitbuiting van spaarzame productieve burgers bestendigen en bijzonder negatieve attitudes oproepen.

Men mag dan ook verwachten dat het Laffer effect voor zulke dubbelbelasting uitermate sterk is, en de geringste verhoging van de spaar belastingdruk vrij snel ontwijking- en ontduikingsmechanismen op gang zou brengen, en een daling van belastingontvangsten dreigt. Toch heeft Paars daartoe de weg al vrijgemaakt en effecten aan toonder en materiele levering buiten de wet gesteld, en de software voor het vermogenskadaster al aanbesteed. ⁽¹¹⁾

Hogere spaarbelasting leidt tot lagere spaarquote¹²

Maar een hogere spaarbelasting zou behalve de terugval van de belastingontvangsten vooral een daling van de spaarquote veroorzaken, op een ogenblik dat niet minder, maar juist méér moet worden gespaard. Met de vergrijzing voor de deur is ons spaartekort immers het dringendste te herstellen onevenwicht in onze economie. Decennialang potverteren dreigt ons immers al zeer binnenkort in een Argentijnse schulden crisis te storten. Gans onze welvaartsstaat is gebouwd op krediet: op roofofbouw op de volgende generaties. Behalve de financiële staatsschuld van 98% BBP, zijn er immers vooral ook de ongedekte pensioenverplichtingen die we sinds jaren cumuleren in het kortzichtige repartitiepensioenstelsel.

Pensioenspecialist Roseveare raamt de actuele waarde van België 's ongedekte pensioenverplichtingen op 260% van het BBP^[13], bijna 3 maal zoveel nog als de officiële staatsschuld.

De totale schuld van de Belgische overheid zou daarmee pakweg 105.000 € per persoon of zowat 17 miljoen BF per vierpersoonsgezin bedragen. De overheidsschuld overtreft daarmee het totaal van haar activa, en dreigt zeer binnenkort in een uit de hand lopende rentelast te onttaarden mocht de rente nog wat aantrekken zoals markten verwachten. De econoom Richard Disney¹⁴ berekent dat bij onveranderd beleid, over de volgende decennia een belastingverhoging tussen de 5 en 15%-punt nodig zal zijn enkel en alleen maar om te vermijden dat de schuld nog verder oploopt. Onze schuldenlast is gewoon onhoudbaar. We zijn bezig onze kinderen en kleinkinderen op te zadelen met onsamendrukbare belastingdruk die elke productieve bijdrage danig zal ontmoedigen dat het uiteindelijk op de totale ineenstorting moet uitdraaien.

Verhoging huurbelasting ontredert huurmarkt.

In de vlaktaks pijlpijn zit er ook een belasting van huurinkomsten op basis van reële huren aan te komen. Ook daartoe heeft Paars al de voorbereidende stappen gezet. De uiteindelijke bedoeling achter de verplichte registratie van huurcontracten is immers doorzichtig: de huur belasten op basis van reële huurontvangsten.

De nefaste gevolgen voor de huurmarkt van deze nieuwe en omslachtige administratieve procedure zijn nauwelijks te overzien. Zelfs onder de huidige eenvoudige fiscale regeling op basis van het geïndexeerd Kadastraal Inkomen, is het aanbod van huurwoningen nauwelijks voldoende om de vraag te voldoen. Getuige daarvan zijn de sneller dan de index gestegen huurprijzen en de toenemende aanspraken op sociale huurwoningen.

Verhuurders nog zwaarder belasten dan ze nu al zijn kan het tekort aan huurwoningen alleen maar vergroten en de huurprijzen alleen maar sneller doen stijgen. Vlaktaks dreigt daarmee in de kortste keren in een woningtekort te onttaarden. Het mag dan ook niemand verwonderen dat tegen deze manifest ondoordachte maatregel nogal wat burgerlijk ongehoorzaamheid opduikt.

Vlaktaks: Aderlating voor sociaal zwak beschermde groepen

Maar bovenal is vlaktaks helemaal niet de belastingverlaging die men ons voorhoudt. Vlaktaks zou uitdraaien op de zoveelste verschuiving ten nadele van de uitgebuite lage en middenklasse.

Voor kleine pensioentekkers betalen het gelag; een middenklasse van hardwerkende arbeiders en bedienden, zelfstandigen, landbouwers en kleine ondernemers voor wie de private spaarmiddelen een onontbeerlijke aanvulling zijn van hun karig pensioen. De nieuwe fiscale aanslag op hun huur- en spaarinkomsten zou juist voor deze gezinnen met de geringste sociale bescherming een aderlating betekenen.

Dit is des te onbillijker daar deze vierde pensioenpeiler in tegenstelling tot de drie overige nooit van enige fiscale tegemoetkoming heeft genoten. Vlaktaks zou daarmee ook de aantrekkelijkheid van het zelfstandigen statuut en het ondernemersklimaat voor onze KMO's en zelfstandigen nog verslechteren, terwijl we onder paars al tot het minst ondernemende land van Europa zijn weggeleden.¹⁵

¹¹ Bestek geïntegreerd verwerkingssysteem van patrimoniumdocumentatie pp 8-9

http://minfin.fgov.be/portail1/nl/marche/pdf/STIPAD_NL_20050315.pdf

¹² Bron: OESO - Annexe : Tableau 23. Taux d'épargne des ménages

<http://www.oecd.org/dataoecd/37/50/37416655.xls>

¹³ Roseveare et al OECD. pp 24 [http://www.ceda.berkeley.edu/papers/rlee/Text-Figs-](http://www.ceda.berkeley.edu/papers/rlee/Text-Figs-Rome2.pdf)

[Rome2.pdf](http://www.ceda.berkeley.edu/papers/rlee/Text-Figs-Rome2.pdf)

¹⁴ http://www.nottingham.ac.uk/economics/research/dp/school_dp/dp.98.20.pdf

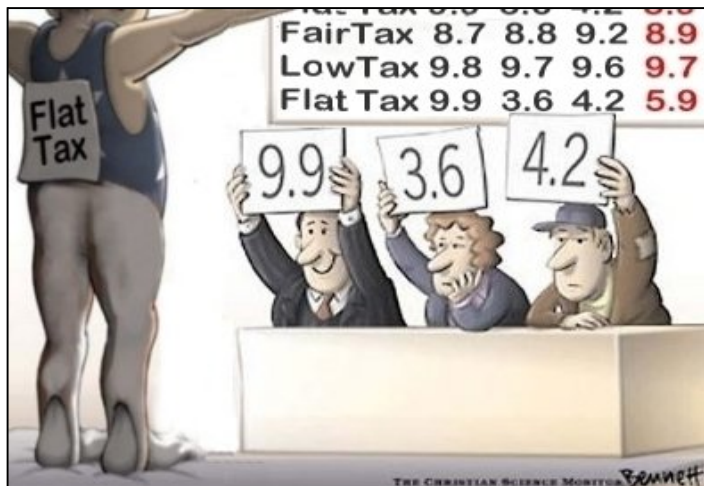
¹⁵ <http://www.gemconsortium.org/>

Vlaktaks brengt géén vereenvoudiging

Maar een onoordeelkundig en als wondermiddel ingevoerde vlaktaks heeft niet alleen de kwalijke gevolgen van een dalende spaarquote, de verstoring van de huurmarkt en een verslechtering van het ondernemingsklimaat en het welvaartspeil. Vlaktaks realiseert zelfs niet eens de doelstelling van vereenvoudiging waar het allemaal om begon. De afschaffing van de bevrijdende R.V., herinvoering van de cumul, en vervanging van geïndexeerd kadastraal inkomen door ingewikkelde formules gebaseerd op reëel betaalde huur en de daarmee gepaard gaande registratie, administratie en controles compliceert alleen maar de zaken en creëert allerlei nieuwe administratieve verplichtingen. Als we beroep moeten doen op dure fiscalisten is dit niet omwille van het aantal tarieftrappen of voor die enkele aftrekposten die elke belastingbetaler kent, en logisch en billijk vindt, maar omdat de fiscale regelgeving om de haverklap wijzigt en daarbij telkens uitzondering op uitzondering op uitzondering worden gemaakt om bevriende belangengroepen te plezieren, met een logica die zelfs de computer van Financiën tilt liet slaan. In 2006 werden 250 fiscale wijzigingen doorgevoerd. Een deugdelijk bestuurd land als Finland deed het met vier.

Afvlakking progressiviteit asociaal en demotiverend

Om hun plannen te rechtvaardigen beroepen voorstanders van vlaktaks zich veelal op het vermeende succes ervan in het voormalig Oostblok. Betreffende Oostbloklanden danken hun opmerkelijke economisch succes evenwel helemaal niet aan de vlakke structuur van hun aanslagvoeten, maar wel aan hun lage globale belastingdruk. Met 13% in Rusland, 19% in Slowakije en 24-25% in Letland en Estland bedraagt de belastingdruk er minder dan de helft van bij ons. Het is deze lage belastingdruk die investeerders aantrekt die alle sociale klassen motiveert van grootindustriële tot werkman.

De Open VLD vlaktaks beoogt opbrengstneutraliteit en dus helemaal geen verlaging van de belastingdruk. De unieke aanslagvoet is enkel gericht op afvlakking van de progressiviteit. Een afwenteling dus van de belastingdruk van de hogere inkomens op de lagere. Deze verschuiving binnen de directe belastingen is niet alleen asociaal; ze is ook oneconomisch omdat ze de demotivatie niet verhelpt. De stimulansen die vlaktaks aan het hoger inkomenssegment gunt, ontnemt ze weer aan de lagere klassen, waardoor de werkeloosheidsval alleen maar kan verdiepen. Wegens de afnemende elasticiteit zal zo'n verschuiving bovendien per saldo de globale arbeidsmotivatie

eerder verlagen. Immers voor 100 Euro wil een arbeider wellicht wél een zaterdagje extra werken, maar zal een topambtenaar zijn verlengd weekend vermoedelijk niet willen opgeven.

Blauwe Simplismen en paarse Compromissen

Vlaktaks berust dus in ruime mate op ondoordachte theoretische simplismen die ofwel in de praktijk bij ons niet realiseerbaar zijn, ofwel op economische rampspoed uitdraaien. Vlaktaks gooit alle verfijningen die ons fiscaal stelsel billijk en economisch werkbaar maken overboord. Al helemaal contraproductief was de eerste voorzet met de nieuwe belasting op de populaire obligatiefondsen. Dit paars compromis miste totaal het beoogde doel omdat de nieuwe belasting de sociale lasten van bedrijven (vooral op ploegenwerk) niet afwentelt op de consumptie zoals Vivant al jaren vraagt, maar net omgekeerd op het (hoofdzakelijk Vlaamse) sparen zoals Di Rupo had geëist.

Deze gecompromitteerde verschuiving van de belastingdruk was weliswaar een boost voor de bedrijfswinsten van de multinationale auto-industrie, maar miste elk stimulerend effect op de gezinnen. De nieuwe spaarbelasting verscherpt integendeel nog de uiteindelijke financiële zinloosheid van hun inzet en spaarzin en verlaagt hun bereidwilligheid tot productieve bijdrage op een ogenblik dat onze bedrijven om medewerkers smeken, we de laagste participatiegraad van Europa kennen en de gezinsspaarquote op een historisch dieptepunt is beland. Komt daar nog bij dat zo'n verschuiving van de belastingdruk ook nog eens de productiviteitsdruk verlaagt, zodat onze uitzonderlijke productiviteit, de uiteindelijke bron van ons vooralsnog voortreffelijke welvaart er op termijn alleen maar kan onder lijden.

Onder druk van de socialistische coalitiepartner werd het oorspronkelijke vlaktaks beginsel bovendien ook al zodanig afgezwakt dat het paars gecompromitteerde fiscaal model van Open VLD nauwelijks nog het predicaat "vlak" verdient. Door de combinatie van een hoog vrijstellingsbedrag én hoge aanslagvoeten wordt de progressiviteit van de directe belastingen nauwelijks verlaagd.

Het plan mildert de globale directe belastingdruk al helemaal niet zodat het cruciaal probleem van de arbeidsontladende marginale aanslagvoeten waarom het allemaal te doen was, onopgelost blijft. Ook het idee om in de overgangsfase nog slechts 2 tarieven (20% en 40%) te handhaven, kan de werkeloosheidsval enkel maar verdiepen voor gezinnen met inkomens rond de ene resterende tarieftrap. Het open VLD vlaktaks model verenigt alle nadelen van een progressieve taks met die van een cumulatief stelsel. Ons land heeft niet de zoveelste marktverstoringe verschuiving van de belastingdruk nodig, maar broodnodig een drastische verlaging van de belastingdruk. Zolang de productieve burgers na cumul van belastingen en sociale tegemoetkomingen nauwelijks beter af zijn dan hun gepamperde improductieve landgenoten, zullen zij hun productieve bijdrage blijven terugschroeven, en zal onze welvaart blijven stagneren.

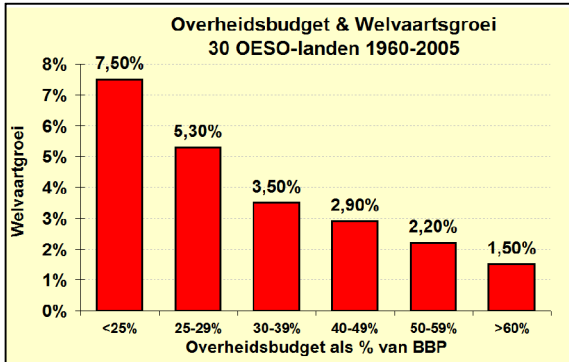

<http://workforall.net>

Budgetbeheersing: Noodzaak en Haalbaarheid in België

Overzicht

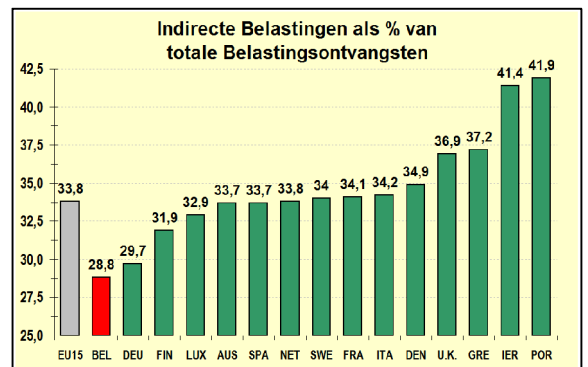
Ons huidig fiscaal stelsel combineert de vijfde hoogste belastingdruk van de 30 OESO landen met de allerhoogste proportie directe belastingen en daarbovenop ook een steil progressieve belastingschaal. Onze marginale belastingvoeten zijn bijgevolg arbeidsontrendend hoog. Steeds méér werknemers en werkgevers haken dan ook vroegtijdig af of schroeven hun productieve bijdrage terug, zodat onze participatiegraad de laagste van Europa is en onze competitiviteit snel achterop raakt. Sterk presterende economieën zoals Ierland, Portugal, of het V.K. hebben een veel lager overheidsbeslag. Willen we onze productieve krachten motiveren en onze economie revitaliseren dan moet onze belastingdruk omlaag. De broodnodige verlaging het overheidsbeslag kan evenwel maar structureel én financieel duurzaam zijn als de overheid haar uitgaven saneert en efficiënter werkt. Een verlaging van de belastingdruk kan maar structureel zijn én financieel duurzaam als ook de uitgaven worden gesaneerd..

- ❖ Ons overheidsbeslag is veel te zwaar
- ❖ Onze fiscale structuur werkt demotiverend
- ❖ Overheid moet afslanken
- ❖ Relatieve Budgetstop: de gematigde weg van de geleidelijkheid.
- ❖ Stimulerende en terugverdieneffecten.
- ❖ Bureaucratie en parasitaire structuren ontmantelen
- ❖ Overbodige betutteling terugdringen

Fairtax: Evenwicht tussen directe en indirecte belastingen.

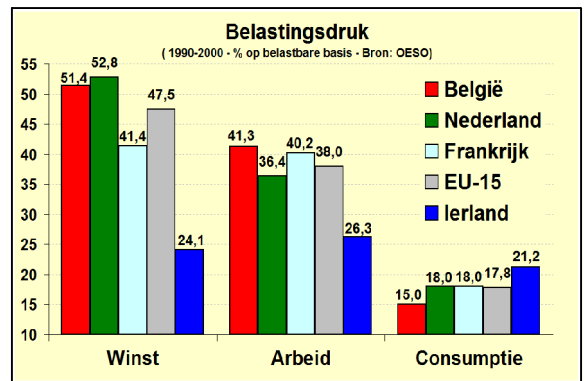
Als ondersteunende maatregel om de directe belastingdruk terug te dringen kan België bijkomend terugvallen op een verschuiving van de belastingdruk van inkomen op consumptie. Met zijn disproportioneel aandeel directe belastingen is de manoeuvreer ruimte in België nog groot in vergelijking met de ons omringende landen.

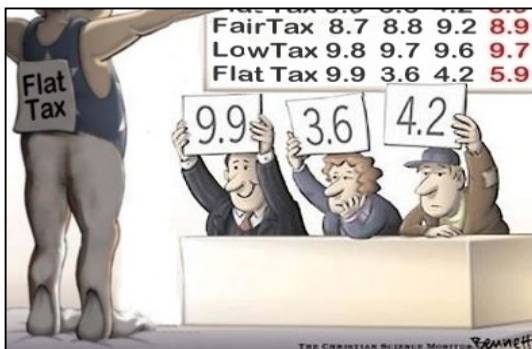
- ❖ Fairtax: faire belasting met brede en stabiele belastbare basis
- ❖ Fairtax: de Belasting aangepast aan globaliserende wereld
- ❖ Fairtax is sociaal en bevordert duurzaam consumptiegedrag.
- ❖ Fairtax: ware structurele eenvoud
- ❖ Fairtax: Stimulerend en cultuurconform

Vlaktaks: een maat voor niets

Open VLD wil de broodnodige verlaging van de arbeidsontrendende marginale belastingstarieven realiseren door middel van een vlakkere progressiviteit en niet door een lagere directe belastingdruk zoals in de ons omringende landen. Het VLD Vlaktaks model streeft op termijn naar één uniforme aanslagvoet voor alle inkomens. Omdat Open VLD uitgaat van budgettaire neutraliteit moet hun vlaktaks model ter compensatie affrekposten schrappen en de cumul herinvoeren. Vlaktaks brengt daarmee géén financiële sanering, noch de lang verhoopde belastingverlaging, maar is hoogstens een verschuiving van de belastingdruk, en dan nog in een richting die noch sociaal is, noch onze economie vooruithelpt.

- ❖ Doel: demotiverende marginale belastingstarieven verlagen.
- ❖ Vlaktaks schrapt affrekposten en sociale correcties .
- ❖ Vlaktaks brengt cumulatieve dubbelbelastingen terug
- ❖ Hogere spaarbelasting leidt tot lagere spaarquote
- ❖ Hogere huurbelasting ontredert huurmarkt.
- ❖ Vlaktaks: Aderlating voor sociaal zwak beschermde groepen
- ❖ Vlaktaks brengt géén vereenvoudiging
- ❖ Aflakking progressiviteit is asociaal en demotiverend
- ❖ VLD Vlaktaks model: blauw simplisme met paarse compromissen

Ons land heeft niet de zoveelste verschuiving van de belastingdruk nodig, maar een verlaging van de belastingdruk. Zolang de productieve burger na cumul van directe belastingen en sociale tegemoetkomingen nauwelijks beter af is dan zijn improductieve landgenoot, zullen productieven hun bijdrage blijven terugschroeven, en zal onze welvaart blijven stagneren.